

Projektbeskrivelse

Lise Harvig: *Ligbrænding i et bioarkæologisk perspektiv - fra udgravning og analyse til dødsopfattelse, rite og praksis*

Religion og kosmologi i bronzealderen samt religionsskiftet mod jernalderen vækker på ny interesse. Gravene er i denne sammenhæng unikke, fordi de er konkrete levn efter religiøse handlinger. Hidtil har det dog ikke været muligt at få afgørende ny viden om religionen i yngre bronzealder ud fra brandgravene og især de brændte knogler.

Antallet af undersøgte gravpladser stiger og det omfattende brændte skeletmateriale, der er udgravet inden for den seneste tid er en guldgrube, hvis man kombinerer nye biologisk-antropologiske metoder med moderne teoretisk arkæologi og ser materialet i sin kontekst.

Projektets mål er således at udvikle metoder til at studere rituel praksis, religion, liv og død i forhistorien ud fra brandgravene. Da brandgravsskikken varierer regionalt og kronologisk i Skandinavien, er Fyn valgt fordi ligbrænding her har været dominerende fra midt i bronzealderen til ca. 400 e. Kr. Derfor kan udviklingen ses som et kontinuerligt, kronologisk forløb. Fyns yngre bronzealder er således udgangspunktet, men der perspektiveres i både tid og rum til materiale fra hele Norden og senere perioder.

CT-scanning af urner før udgravningstidspunktet inddrages som en helt ny metode, der har potentiale til at besvare konkrete spørgsmål omkring ligbrændings- og især begravelsesritualerne i forhold til fragmentationsgrad og deponering af knoglerne i urnen. Yderligere vil nyudviklede antropologiske metoder til analyse af brændte knogler inddrages. Desuden skal de traditionelle antropologiske metoder som knoglernes farve, fragmentstørrelse og vægt inddrages i tolkningen af gravpladserne i deres arkæologiske kontekst og det omgivende landskab.